

Yhdysvaltain mellakat: Pinna katkeaa, kun rauhalliset keinot eivät tunnu auttavan

Uutisanalyysi: Yhdysvaltalaiset tukevat rauhallisia mielenosoituksia, mutta myös kovilla otteilla on kannattajansa.

Mielenosoittaja polvistui George Floydin kuolemaa muistaneella marssilla Los Angelesissa 2. kesäkuuta. © LEHTIKUVA / Getty Images / AFP Brent Stirton

Kymmenissä Yhdysvaltain kaupungeissa protestoidaan mustiin kohdistuvan poliisiväkivallan ja rasismien takia.

"En voi hengittää, en voi hengittää!"

Näin huusi **George Floyd**, jonka poliisi tukehdutti hengiltä. Näin huutavat nyt mielenosoittajat ympäri Yhdysvaltoja.

Protestit alkoivat viime viikolla Minneapolisissa, kun valkoinen poliisi pidätti väärennetyllä setelillä maksaneen afroamerikkalaisen Floydin.

Poliisi käytti pidätyksessä tarpeetonta väkivaltaa ja tukehdutti maassa makaavan Floydin painaen polvella hänen kurkkuaan lähes yhdeksän minuutin ajan.

Floyd sanoi useaan otteeseen, ettei saa henkeä, mutta poliisi jatkoi väkivaltaa toisten poliisien vartioidessa vieressä. Ulkopuoliset yrittivät auttaa, mutta he eivät päässeet lähestymään kuolevaa.

Mielenosoittajien joukossa valkoinen nainen kantaa kylttiä, jossa lukee: "Olen 66-vuotias, enkä voi uskoa, että minun täytyy edelleen taistella tämän asian puolesta."

George Floydin tapaus nosti esiin, taas kerran, Yhdysvaltojen rakenteellisen rasismin.

Maa, joka on rakennettu orjuuden päälle, pitää mustia yhä toisen luokan kansalaisina. Se näkyy läpi yhteiskunnan. Poliittiset päätökset pitävät huolen siitä, ettei mustia yhteisöjä edes haluta tasa-arvoiseen asemaan.

Keväällä valkoiset miehet ampuivat mustan miehen, joka lenkkeili heidän lähiössään. Seurauksia tappajille tuli vasta median nostettua tapauksen esiin.

Nainen soitti poliisit, kun musta mies pyysi häntä kytkemään koiransa puistossa hihnaan. Hän tiesi, että mainitsemalla afroamerikkalaisen uhkaavan häntä, poliisit tulisivat varmemmin paikalle.

Tapauksia on paljon, mutta suurin osa niistä ei koskaan tule suuren yleisön tietoon.

Samanlaisia mielenosoituksia on ollut ennenkin.

Black Lives Matter -liike sai alkunsa kun valkoinen mies ampui vuonna 2013 afroamerikkalaisen teinin **Trayvon Martinin**.

Mustaihoisiin kohdistuvat väkivallanteot nostavat maan rasismin muutaman vuoden välein puheenaiheeksi.

Nyt jokainen tv-kanava suoltaa keskustelua aiheesta. Niissä esimerkiksi pohditaan, miten lapsista voi kasvattaa suvaitsevaisia ja miten mustiin kohdistuvan väkivallan saa loppumaan.

Yleensä aihe nousee joksikin aikaa tapetille, sitten osoitetaan mieltä ja poliitikot lupaavat muutoksia. Mitään ei kuitenkaan tapahdu.

Koronakevään jälkeen mustien asema on entistä

huonompi, sillä talousvaikutukset kohdistuvat köyhimpiin.

Erityisesti kaupunkilaiset ihonväriin katsomatta ovat saaneet tarpeekseen epätasa-arvosta ja **Donald Trumpin** hallinnon aiheuttamasta rasistisesta politiikasta.

Presidentin välinpitämättömyys ja empatian puute vihastuttavat ihmisiä entisestään. Valtiojohtajan tehtävä on perinteisesti ollut yhdistää kansaa, mutta tällä kaudella sitä on jaettu yhä enemmän kahtia.

Kaduilla ihmiset kantavat kylttejä, huutavat iskulauseita tai toistelevat George Floydin nimeä.

Iltaisin New Yorkin yllä lentelee poliisihelikoptereita, enää ulos ei saa mennä iltaisin. Monissa kaupungeissa on julistettu ulkonaliikkumiskielto.

Uutiset toistavat videoita, joissa poliisi ajaa autolla lujaa rauhalliseen mielenosoittajajoukkoon tai lapsi saa poliisilta pippurisumutetta silmiinsä. Protesteja seuraavia toimittajia on pidätetty ja kaasutettu ilman syytä.

Toisaalta esimerkiksi Michiganissa poliisipäällikkö lähti mukaan marssiin. Floridassa poliisit laskeutuivat mielenosoittajien eteen toisen polvensa varaan osoittaakseen myötätuntoa.

New Jerseyssä mielenosoitukseen itse osallistunut poliisipäällikkö vetosi siihen, että protestien kulku voisi mennä toisinkin, jos poliisit suhtautuisivat suopeasti

protesteihin.

On nähty, että kaupungeissa, joissa poliisi ymmärtää ja turvaa mielenosoittajia, mellakoita on vähemmän. Turhautuneet poliisit ja väkivallan käyttö lisäävät levottomuuksia.

New Yorkissa ulkonaliikkumiskielto astuu voimaan iltakahdeksalta.

Kiellolla pyritään estämään rötöstelyä, joka alkaa kaupungeissa pimeään laskeuduttua.

Öisin ympäri New Yorkia hajotetaan paikkoja. Erityisesti Macy's-luksustavarataloa on tuhottu.

Ryöstelijät eivät kuitenkaan ole pääasiassa mielenosoittajia, vaan muita, jotka huomaavat tilaisuutensa tulleen ja käyttävät protesteja hyväkseen.

Palavasta poliisiautosta on tullut symboli New Yorkin mellakoille.

Suurin osa amerikkalaisista tukee rauhallisia mielenosoituksia. New Yorkissa pormestari pyysi mielenosoittajia maltillisuuteen television kautta.

Myös vahvemmat otteet saavat kuitenkin myös sympatiaa, sillä mustiin kohdistunutta väkivaltaa on yritetty tuloksetta muuttaa rauhallisesti jo kymmenien vuosien ajan. Ihmiset haluavat tulla kuulluksi.

Kovempien otteiden kannattajat muistuttavat, että myös naisten äänioikeuden puolesta kahakoitiin ja Pridekin alkoi mellakkana. Naisten äänioikeus ja seksuaalivähemmistöjoen oikeudet tuntuvat nyt itsestäänselvyyksiltä.

Kirjoittaja Johanna Frondelius on New Yorkissa asuva vapaa toimittaja.

Hyvä Lukija, me elämme poikkeuksellista aikaa. Suomen Kuvalehden tehtävä on kertoa asiantuntevasti ja ymmärrettävästi, mitä maailmassa tapahtuu. Ja nyt jos koskaan tiedolle on tarvetta.

Tue laadukasta journalismia ja tilaa Suomen Kuvalehti.

Jarmo Raivio, vt. päätoimittaja

[Tilaa Nyt](#)

Avainsanat